

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De sancto Basilio episcopo [et] confessore. Cap[itulum]. xxviiij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

De sanctis in mēse ianuarij occurrētibus Folio. xxvi.

cepte: qui ipm pluries videtis quinq; vicibus p nobis effundere voluit. Primo in circūcīone: quod fuit nostre redemptionis initū. Secūdo in oratione: quod fuit nostre redemptionis desiderū. Tertio in flagellatōe: quod fuit nostre redemptionis meritū: qz lūore eius sanati sumus. Quarto in crucifixione: quod fuit nostre redemptionis precū: tūc em̄ q̄ nō rapuit exoluit. Quinto in lateris aprione: quod fuit nostre redemptionis sacramētū. Inde em̄ exiuit sanguis & aqua: qd figurat nos p aquā baptisimū mūdari debere: quod habet efficacīā a sanguine xp̄i. ¶ Quarto celebrat ppter noui noīis impositionē: qz vocatū est nomen eius iesus. ¶ Hoc autē nomen apparet mirabile in figura: in scriptura: & operatura. Primo in figura. figuratū em̄ fuit hoc nomē in ioseph filio iacob: de quo dicit Gen. xli. q̄ pharaō appellatū nomē eius lingua egyptia: saluatorē mūdī. q̄ autē iesus saluator interpretet: ostendit Mat. i. Vocabis nomen eius iesum. Ipse em̄ saluū faciet pplm suū a peccatis eorū. Ioseph igit qui saluator: a pharaone fuit appellatus: figurabat xp̄m: q̄ a deo patre iesus. i. saluator est notat: vt sicut ioseph a fratrib? vēditus triginta argētis: egyptū. i. tenebras a repositis famis oppressione liberant: & pplm collecto frumēto refecit. Sic iesus saluator a iudeis emptus rotides nūmis: seculū istū tenebrosū a spūalis inedia tabefactione redemit: & pplm celesti pane: hoc est suo sacratissimo corpore satiāuit. Et sicut ille factus est dñs egypti: & iesus fact? est iudex tot? seculi. ¶ Item figuratū est hoc nomen in iesu filio num: qui alto nocte dicit ioseph: qui fuit successor moysi in ppli hebreoz ducatu: vt sicut ille pplz dei p desertū educens: eūdē ad terrā pmissam introducere nequit: quod moysi successor eius iesus adimpleuit. Sic per allegorīā moyses quidem populo dei legē dedit: ipm autē saluare non potuit: nec ad pmissam terrā viuētū introduxit: quod iesus saluator: moysi successor legis gratie lato: effuso sanguine suo perfecit. Et sicut ille aperto iordanis fluminis populū ad terram pmissam induxit: sic et iesus iste patefacto baptisimato: quod ad iherosolimam in eodez flumīe habuit exordū in xp̄o pplm suū ad eternā gloriā immisit. ¶ Item figuratū est in iesu sacerdote magno: qui post captiuitatē babilonicā pplm in iherosolimā reducēs: rēptū reedificauit. pmo Esdr. v. Figurabat em̄ iesum: q̄ est sacerdos in eternū p̄m ordinē melchisedech: qui post diaboli captiuitatē pplz redimēs ad hierl? celestē que est mater nostra per suū sanguinē reposita: & templū militaris ecclesie ppter peccatū hoīs dirupte refecit. ¶ Secūdo in scriptura: hoc est ineffabile nomen dñi: quod grece dicit tetragramaton: a terra qd est quattuor: & grammata iherosolimā: & on de? : quasi deus quattuor litterarū: quod in lamina aurea de precepto sculptum: in

fronte summi sacerdotis pendeat. Et cum inter decem noīa hebraica: quibus deus nominatus est: nullū reperiat. iij. litterarū: quod nō sit plurimū vel paucior: solum hoc nomē iesus: in hebreo. iij. litteris inscribit: se: iotb: he: van: he. His em̄ litteris nomen dei ineffabile tetragramaton scriptū fuit: que quattuor littere in lingua nostra sonant principium vite: passionis iste: quasi dicat q̄ iste iesus est principium vite: passionis: id est per passionem. Lū em̄ hebreorum grammatica prepositionibus caret: loco prepositionū: que seruiūt accusatiuo casus: ponunt gentiū. ¶ Tertio in operatura: vnde dicit petrus rauennas. Hoc est nomē quod dedit cecis visum: surdis auditum: claudis cursum: sermonē mutis: vitam mortuis: totamq; diaboli potestates virtus huius nominis de obsessis corporibus effugauit &c. ¶ De carne autem circūcīonis domini dicitur: q̄ angelus eam karolo magno detulit: & ipse eaz aquisgrami in ecclesia beate virginis collocauit: quā postea serf transulisse carolum. Nunc autem dicit esse romē in capella lateran. que dicit sancta sanctorū: vnde ibidem scriptum legitur. Circūcīsa caro christi: sandalia clara. Ac vmbilici viger hic precīo cara.

¶ De sancto Basilio episcopo & confessore. Cap. xxvii.

Basilus episcop⁹ et

doctor grecorū: cuius vitaz amphilochius iconij episcop⁹ scripsit: de cesarea capadocie oriūdu: septēnis a parentibus suis dijs philosophie traditus: studuit apud Athenas cum Gregorio nazanzeno: et Juliano: et Libanio in doctrinis grecis. Lūq; in scripturis illis ad sensum suum creatorē inuenire non posset: eidem nocte orant quidam splendor illuxit. et induxit eum ad perlustrandū totius religionis scripturas. P. o. s. fectusq; in egyptum: sacrarum litterarum studio se exercitans: iam mente christianus: reuersus in greciam: multis philosphis viam salutis ostendit. Inter quos Eubolum preceptorē suū disputatē redarguit. Lū quo triduo sine cibo continue permanens: secumq; de diuinis conferens: eum conuertit. Qui omnibus suis pro christo erogatis venerunt Antiochia: vbi et Libanio sophiste et discipulis eius christum predicauerunt. Inde venientes hierosolimam episcopo martiniano baptismum petierunt: qui eos secum duxit ad iordanem. Dumq; Basilius signū fidei a deo peteret: venit super eos lux imensa: sicut fulgur & columba ex fulgure descendens turbauit aquam et auolauit. Ibiq; baptizati antiochia reuersi sunt: vbi sub Deletio episcopo Basilius diaconus ordinatus: Deinde venerit cesaream: vbi eusebio episcopo

scopo diuinitus reuelatur: basilium sibi in episcopatu successurum: quod non multo post eodem decedente factum est. ¶ Quante sanctitatis erigerit iste sanctus effrem heremite in visu monstratum est. vidit enim in extrahi positus colunam ignis caput eius ad celum pringebat: et voce desuper audivit: quod talis esset magnus basilium. venies ergo ad civitatem die epiphanie. et tunc virum videret: cum ipsum conspexisset in pontificali apparatu et comitum clericorum venerabiliter procederem: despectit eum admirans hominem tanto honore et consipatione positum esse colunam ignis. Quod basilium per spiritum cognoscens eum ad se accersit de cogitatione redarguit: viditque effrem linguam igneam loquentem per os eius: et compunctus veniam petiit. Tunc ab eo petiit: quatenus grece loqueretur: quam linguam penitus ignorabat: sibi a deo impetraret: quod difficile videretur: basilium pro eo oravit: et confestim grece loqui cepit. ¶ Veremstra quidam alius pontificali peccatorem basilium contempserat: arbitrans quod in tali pompa plurimum delectaretur. Tunc de celo vox facta est: quod ipse magis peccabat quam delectatione quam habebat in palpando caudam carnis sue: quod basilium in omni apparatu suo. ¶ Valens imperator: tantorum arrianorum ecclesiam quandam catholicis eius ablata contulerat arrianis: ad quem vir sanctus accessit: et ipsum de eius iniquitate magnanimitate redarguere cepit. Tunc post multa verba imperator concessit: ut amore catholicorum remota ipso sibi iustitiam inter partes sententiam ferret. Episcopus vero convocatis partibus iussit: ut fores ecclesie clauderent: et utriusque partis sigillo munitent: et ad quorum orationes aperiretur sua esset. Quod cum omnibus placuisset: orationibus arrianis per triduum tanquam semper esset clausa manserunt. Tunc basilium peccatione ordinata venit ad ecclesiam: et facta oratione leui lectu baculo suo fores tetigit dicens. Tollite portas principes vestras etc. Et continuo apertis ianuis: reddita est ecclesia catholicis. Tunc imperator basilium nec muneribus: nec precibus: nec cominationibus corripere posset: ut dicitur in tripartita hystoria. dum finiam de ipsius auxilio scribere vellet fractis tribus calamis successit: ipse tremore magnum incurrit: et sic chartam fregit: et a scribenda sententia destitit. ¶ Nobilis quidam nomine heraclius filiam eius unicam deo vouerat: in cuius amorem instigante diabolo: et seruis exarsit: et ipsi hinc videtur: ut ad amplexus filie domini sui posset accedere: cuiusdam mago pecuniam magnam promissit: si taliter ageretur: quod puella sibi consensum preberet. Qui scriptam epistolam ad diabolum iuvenem tradidit: et ut nocte inter sepulchra gentiliu accederet monuit: et demones vocaret: atque chartam in aere exaltaret. Et sic demones sibi apparentibus obediret. Que dum iuvenis perfecisset adest princeps tenebrarum cum multitudine demonum: et lecta epistola iuvenem interrogat: si ipsum

negare paratus erat. Qui dum ipso et christiane fidei abrenunciasset: et abnegationis sue chiographum diabolo tradidisset: princeps demonum spiritus fornicationis ad puellam misit in amorem iuvenis instigandam. Que dudum verata miserabiliter clamare cepit: et per se dicere: quod aut ipse sermo in coniugem traderet: aut se ipsam occideret. Pater igitur anxius et filiam perdere dubitans: de consilio amicorum ipsam sermo suo manumisso in vtroque dedit: et maximam dotem concessit. Et dum dudum infirmum permaneret: advertit vixit quod vir suus nec se signabat: nec ecclesiam introibat. Et dum huius causam sollicitus: per dies plurimos requisivit: quos dandum sibi veritatem negasset: eundem tandem cuncta que sibi contigerant enarrauit: et puella superinde basilium consulendum abiit. Qui puerum vocans: et omnia ab eo audientes interrogavit si ad spiritum redire vellet. Tunc ille respondit: quod vellet libere: sed non poterat: quia abnegationis sue chiographum diabolo fecerat. At scissus eum in domino confortavit: et cruce signatus per triduum inclusit: postea eum visitavit: quod magnas demonum infestationes se pati dicebat: eo quod spiritus lapidantes chiographum sibi ostendebant. Tunc ille dans escam modicam: iterum eum signavit: et inclusit: ac pro ipso iugiter deum oravit. Et post aliquot dies iterum ad eum veniens: ab eo percepit quod clamores eorum a longe audiebat: eos tamen non videbat: iterumque ipsum reficiens abiit: et pro eo oravit: et die quadragesimo rediens audivit quod viderat sanctum pro se pugnare: et diabolum vincentem. Que basilium educens: vocato clero et populo: et factis letantiis puerum in ecclesia ducerebat: que demones ab alia parte traherent. Tunc clamante puero: basilium demones increpavit: eosque dudum conquerentes effugavit. Et dum ipse cum omni populo in oratione perseverasset: ecce scriptum iuvenis per aera in manibus basilium convolavit: quod ille iuvenem ostensum laceravit: et absolutum ac communicatum et bene instructum vixit restituit. ¶ Mulier quedam omnia peccata sua in cedula scripserat: et eam basilio dederat: superplicans: ut pro se oraret: ut deus sibi peccata dimitteret: qui dum pro ea orasset: omnia peccata preter unum gravius de charta delata sunt. Quam basilium ad effrem heremita misit: ut eius oratione: et peccatum illud deleri posset. Tunc effrem eam ad basilium tanquam sanctiorem remisit: et ut veniens festinaret admonuit: eo quod dubitabat: an ipsum vivum invenire posset. Rediens ergo mulier virum die defunctum reperit: qui iam ad tumulum portabatur. Et dum lamentabiliter fletet: et cedulam supra corpus defuncti posuisset: iterum eam aperuit: et peccatum deletum aspexit. ¶ Dum autem sanctus dei egrotaret infirmis: quia et decessit: quidam probus medicus iudeus ioseph nomine eum visitabat: que sanctus se convertiturum preciderat. Sed dum in extremis positus esset: ioseph ex motu pul-

De sanctis in mēse ianuarij occurrētibus. Fo. xxvij.

ius et alijs indicijs: quem eo die moriturum no-
uerat: famulis secreto nunciavit: et vnecessa-
ria sepulture pararent cōsuluit: Quod sanctus
per spiritum audiens: hoc esse futurum eo die
omnino denegauit: et ioseph aliter esse imposs-
sibile constanter affirmauit: asserens se velle mo-
ri: nisi basilius eo die sole occidere occuberet.
Tunc scētus eū interrogat: si vult mori peccato
et viuere xpo: si die sequenti vsq; ad sextā horā
superuiveret: quod et ioseph se facturum spon-
det. Beatus autē basilius quīs naturaliter il-
lico moriturus: oratione non tantū mortis in-
ducias q̄ conualecentiam a xpo imperauit: et
vsq; in crastinū ad horā nonā superuixit: mane
q; hora tertia de lecto surrexit: ad ecclesiā pro-
prij pedibus accessit: et ioseph conuersum ba-
ptizauit: et rediens ad lectū hora nona spiritū
feliciter emisit kalen. ianuarij tēpore imperato-
ris gratiani: sepultusq; est in ecclesia sua. **Hic**
contra eunomū insignes elaborauit libros. De
spiritu sancto volumen egregiū. In cōtameron
homellas nouē. Epistolas breues: variosq; tra-
ctatus. Ad euehū epistolam vnā contra here-
ticos. De incarnatione dñi librum vnū. Ultra ba-
laam et iosephat. Extra iulianū apostatā libros
fortissimos. De generib; peccatorū inq̄sitionū
librum vnū. De fide catholica ad ap̄hilocū iconij
ep̄m librum vnū. Scripsit etiā regulā monachorū
qua vtunt arment: et alia multa opuscula fecit.
De scā martina uirgine et martyre. Cap. xxix.

Martina uir

go et marty: rome
ex patre psule na-
ta: ibidemq; sub
alexandro imperatore passa ē.
Que ab eo vt christiana com-
prehensa: ad apollinis sacrifi-
cium inuitatur. Et dū orasset
pars templum cuius idolo cecē-
dit: et demon per aera sicut fu-
mus clamans euauit. Quā alexander alapis
cessam ab octo uiris binatim sibi succedētibus
uincit: ferreis attrahit fecit. Qui videntes
quatuor angelos uirginem confortantes con-
ueri sunt: propter quod et ipsi suspensi: et vngu-
ibus lacerati: demū decollati martyriū cōsuma-
uerunt. Deinde uirgo xpi suspensa: et post hoc
in quatuor partib; extensa gladijs concidit: sed
cesorib; subito decedētibus carceri tradit: ubi
ab angelis uisitata confortatur: et celesti cibo re-
ficitur. Inde q; educta in tēplo artemidis sta-
ruffur: et immolare compellitur. Sed coruete
idolo et fugato demone iterum circa mammi-
las vnguibus laniatur. Iterumq; carceratur.
Deinde in amphitheatrū ducta bestijs subici-
tur. Eius pedibus leo procidit mansuetus.
Et dum inde educta fuisset: idem leo mox eu-
mentum alexandri cognatus interfecit. Iterū

post duos dies suspensa: et vnguibus rasa: atq;
decaluata est: eo q̄ virtutem malefactorum cas-
pillis inesse putabant. Et dum in templo cel-
reclusa fuisset sola: idolo corruente: audite
sunt voces angelorum cōtinentiū a paganis.
Quod imperator compertens: sp̄m extrahē-
ductam iussit decollari. Et facta maximo terre-
motu. cccxx. gentiles conuersi sunt. Eius cor-
pus calixtus papa cum suis clericis sepeliuit
kalendas ianuarij.

**De sancto Concordio presbytero
et martyre. Cap. xxx.**

Concordius presby

ter et marty: passus est spolei
tempore antonij imperatoris.
Hic ex parte gordiano xp̄iano
rome ortus: a sancto pio vrbis
episcopo presbyter ordinat; et
doctus est. Qui cum uia salaria habitaret apud
sanctum eurycetē: tentus a torquato comite ru-
scle: qui versabatur spolei: cū xpm confiteret:
et sacrificare noller: carceri traditus est: ubi a
sanctis eurycete et antimo episcopo amicus tor-
quati de eius consensu uisitatus et confortatus
fuit. Inde eductus equuleo suspenditur et tor-
quetur. Et dum constanter in fide persisteret:
iterum carceri mancipatur: et fame triduo mas-
ceratur. Nouissime cum statue fontis eidem in
ergastulo p̄sentate thurificare renneret: a duo-
bus satellitibus ibidē decollatur kalen. ianua-
rij. Sepultus in loco ubi aque plures emanāt:
iuxta ciuitatem spoleitanam.

**De sancto Almachio
martyre. Cap. xxxi.**

Almachius marty:

rome martyriū passus est. Qui
cum sacrificantibus gētilibus
diceret: hodie octauē dominici
diei sunt: cessate a superstitioni-
bus idolorū: iubente vrbis prefecto captus: et
a gladiatoribus occisus est kalen. ianuarij: vt
dicitur in martylogio adonis.

**De sancto Fulgentio episcopo
ruspensi. Cap. xxxii.**

Fulgentius episcop

ruspen. ex parte fulgentio et ma-
tre marchiana nobilibus in ciuitate
toleto hispanie nat; est. Qui
grecis et latinis litteris non me-
diocriter eruditus in annis iuuenilibus a fau-
sto episcopo in exiliū relegato monachalē ha-
bitum suscepit. Hic primo ab arrianis multas
insidias et persecutiōes peressus et aliquādo
durissime cesus est. Deinde effectus abbas mo-
nasterij sui: eadem arriana peste crescente ab
eodem cenobio effugatus: sed auxiliante xpo
d iij